

Odvážna a originálna Furdekova

1. Máj 2014 Autor: [Michaela Dobříková](#) - foto: [Furdekova 2 - Bývanie, Petržalka](#)

Ešte pred mesiacom by ste okolo Furdekovej 2 prešli bez povšimnutia. Dnes sa pri nej ľudia so záujmom zastavia, fotia si ju a mnohí si celý dom dookola obídu. Jeho fasáda sa totiž stala umeleckou galériou. Nie je však len príjemná na pohľad, jej účelom je chrániť dom pred vandalizmom sprejerov.

V roku 2006 sa vlastníci bytov rozhodli revitalizovať dom aj jeho okolie. Zateplili fasádu a vybudovali uzamknuteľné kontajnerové stojisko. Zvnútra dom nanovo vymaľovali. Vymenili poštové schránky za nové, vynovili podlahy a výťahy. Nedávno dokončili úplnú výmenu zvislých rozvodov teplej a studenej vody, odpadu a plynového potrubia. Všetko nové a pekné vnútri domu chránia DEK-klúče. To však neplatí o fasáde.

Furdekova 2 predtým. Zateplená fasáda vydržala nepočmáraná sotva pár mesiacov.

Ivan Dvořáček, predseda zástupcov vlastníkov bytov (ZVB): „Nielen náš, ale aj okolité domy mali rovnaký osud. Zateplené a vymaľované fasády ostali nepočmárané sotva dva-tri mesiace. Mohli sme vymaľovať steny nanovo, alebo skúsiť niečo iné. Sprejerov, zdá sa, lákajú veľké čisté plochy, takým nevedia odolať. Preto keď prišli susedia **Peter Matušovič** a **Martin Straka** s nápadom, dať fasádu vymaľovať kreatívne a poznali aj chalanov, ktorí sa tomu venujú profesionálne, zaujalo nás to.“

A fasáda Furdekovej 2 ožila príbehom o láske. Spôsob vyhotovenia bol plne v rukách autorov nápadu Petra Szusztora a Marcela Kučeru: „Čo sme chceli vyjadriť? Pripomenúť pravú lásku. V dobe akej žijeme, alebo v akej sme nútení žiť, je stále menej času vnímať a veriť na hodnoty, lásku či úsmev. A nemyslíme hodnoty, aké nám reklamné spoty či billboardy zámerne tlačia do

podvedomia. Ani jednoduché, ľahko dostupné lásky, vzťahy po sieti či na chvíľu. Ani úsmev, ktorý očakáva váš šéf v práci. Chceli sme pripomenúť pravý úprimný úsmev, presne ten, ktorý vidí denne matka na tvári svojho dieťaťa. A lásku pre ktorú sa oplatí zabojovať, takú čo sa jej nechcete vzdať a urobíte všetko, aby ste si ju udržali. Nešlo nám len o to pomaľovať stenu peknými obrázkami, chceli sme nechať odkaz. Aby sa ľudia zastavili a obišli si ten dom. A sme spokojní, lebo 99 % okoloidúcich to skutočne urobilo.“

Furdekova 2 dnes

Spokojní sú aj obyvatelia Furdekovej. **I. Dvořáček:** „Sme prvý takto upravený dom v Petržalke a musím povedať, že je to príjemný pohľad, hľadiť na kresby o láske miesto čmáraníc. Negatívne reakcie? Jedna suseda prišla zhrozená, že nám sprejeri sprejujú celý barák. Vysvetlenie ju veľmi neuspokojilo, jej by vraj sa viac páčili čisté steny. Ale to už sme tu mali a vydržali nám len chvíľu. Maľovať každé dva mesiace celú stenu nanovo pre pár čarbaníc, by dom vyšlo poriadne draho. A zmieriť sa s neesteticky posprejovaným domom a nechať vandalov zvíťaziť, to nie je náš štýl. Veríme, že takto upravené steny už sprejerov lákať nebudú. Ak by sa aj našiel niekto taký, je ľahšie a lacnejšie opraviť časť obrázku ako vymaľovať nanovo celú stenu.“

A aký osud čaká maľbu podľa jej autorov? **M. Kučera:** „Požiadavka vyzdobiť stenu profesionálnou graffiti kresbou ako ochranu proti spejerom nie je vôbec bežná. Väčšinou sa to

vlastníci budov snažia riešiť antigraffiti náterom, o ktorý sa však treba starať. Ak sa tak nedeje, vyzerá to ako napríklad na Novom moste. Spôsob, ktorý si zvolila Furdekova, je alternatíva. Máme za sebou už zhruba 400 zákazok na Slovensku a v Rakúsku bez zlej skúsenosti. Jediný raz sa mi stalo, že známy nasprejoval podpis cez moju kresbu, ale keď zistil, o čo ide, hneď mi volal a preplatil opravu. Takže ako vravím, zatiaľ sme nemali problém.“

Panelák ako galéria

P. Szusztor: „Writerov láka hlavne čistá plocha. Takže stena s kresbou už pre nich nie je zaujímavá. Plus aj v tejto komunite existuje hierarchia a mladší sprejeri majú väčšinou rešpekt voči nám a tomu, čo sme dokázali. Takže maľba na Furdekovej má čosi ako ochrannú známku.“

***Peter Szusztor** je študentom Fakulty architektúry STU. K maľovaniu sprejom sa dostal pri práci v obchode so sprejmi. Marcel Kučera vyštudoval animovanú tvorbu, ale viac ako štetec ho zaujal sprej, a tak sa dostal ku graffiti na zákazku. Obaja patria k [X.art](#) – zoskupeniu absolventov a študentov rôznych škôl s umeleckým zameraním. Venujú sa interiérovej a exteriérovej maľbe, reklamnej tvorbe, bodypaintingu, maľbe na textil, dekoračnej a animovanej tvorbe a airbrushu.*

-
- **Vydavateľ:** Mestská časť Bratislava–Petržalka, Kutlíkova 17, 852 50 Bratislava, **IČO:** 00603201
Redakcia: Kutlíková 17, 852 50 Bratislava ☐ fax: 6383 8640, 6383 5295., **E-mail:** petrzalskenoviny@gmail.com
Šéfredaktorka: Gabriela Belanová, **Oddelenie marketingu a príjem inzercie:** 0905 273 416, 0905 273 414